

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 lipca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, iż A. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 01.01.2013 r. do 31.03.2013 r. oraz od 06.05.2013 r. W uzasadnieniu podano, że 06.05.2013 r. wpłynęło zgłoszenie do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, gdzie jako datę powstania obowiązku ubezpieczenia i wniosku wskazano dzień 01.05.2013 r. Powołując się na przepis art. 14 ust 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, organ rentowy stwierdził, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku, nie wcześniej jednak niż od dnia,

w którym wniosek został zgłoszony. Dlatego wnioskodawczyni została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 06.05.2013 r.

W odwołaniu A. S. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 18.12.2010 r. do 31.03.2013 r. oraz że podlega temu ubezpieczeniu od 01.05.2013 r. Podniosła, iż działalność gospodarczą prowadzi od 18.12.2010 r. i od tego dnia podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Wyjaśniła, iż w dniu 03.04.2013 r. zostało złożone wyrejestrowanie z dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 01.04.2013 r., zaś z datą 01.05.2013 r. jej pełnomocnik miał dokonać ponownego zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Oddział ZUS w R. w okresie od 01.05.2013 r. do 05.05.2013 r. był nieczynny pełnomocnik złożył wniosek w dniu 06.05.2013 r. Wnioskodawczyni uważa, że dzień podlegania ubezpieczeniu chorobowemu należy przyjąć dzień wskazany we wniosku tj. 01.05.2013 r.

Organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania argumentując, jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 28 lutego 2014 r. oddalił odwołanie.

W pisemnym uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał ustalony, niesporny stan faktyczny z którego wynika, że A. S. w okresie od 18.12.2010 r. do 31.12.2012 r. podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Od 1 stycznia 2013 r. została objęta dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w systemie osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, dla których podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowiła zadeklarowana kwota nie niższa niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

Z dniem 01.04.2013 r. ustało jej dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, bowiem za miesiąc ten nie została uiszczona składka.

W okresie od 01.05.2013 r. do 05.05.2013 r. ZUS Oddział w R. nie przyjmował interesantów, bowiem były to dni wolne od pracy.

W tym okresie dostępny był dla interesantów wielofunkcyjny „urzędomat”, który jest usytuowany w budynku Oddziału ZUS w R. z odrębnym wejściem, a więc dostęp do tego urzędu został możliwy także w okresie od 1 do 5 maja 2013 r. To urządzenie zostało przekazane do eksploatacji 08.02.2013 r. i jest czynne 24 godziny na dobę, przez siedem dni w tygodniu.

Wniosek o objęcie A. S. dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym został złożony w ZUS Oddział w R. w dniu 06.05.2013 r. we wniosku jako datę początkową wskazano 01.05.2013 r.

W uzasadnieniu prawnym swojego rozstrzygnięcia Sąd powołał treść art. 6 ust 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2009 r. Nr 205 , poz. 1585) , oraz art. 12 ust 1 tej ustawy , następnie podał , że zgodnie z przepisem art. 14 ust 1 powołanej ustawy objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym , rentowymi i chorobowymi następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami , nie wcześniej jednak niż od dnia , w którym wniosek został zgłoszony . Zgodnie z art. 14 ust 2 pkt 2 ustawy systemowej ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego , za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie .

Zaprzestanie opłacania składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w miesiącu kwietniu 2013 r. spowodowało ustanie tego rodzaju ubezpieczenia na podstawie powołanego wyżej przepisu .

Sąd Okręgowy stwierdził , że mając powyższe na uwadze organ rentowy prawidłowo objął wnioskodawczynię dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 06.05.2013 r. , tj. od dnia zgłoszenia wniosku .

W podstawie prawnej podano dodatkowo art. 477¹⁴ § 1 k. p. c.

Powyższy wyrok Sądu Instancji zaskarżyła A. S. apelacją zawierającą zarzuty :

1) braku dostatecznego wyjaśnienie sprawy oraz lakoniczne sporządzenie uzasadnienia ww. wyroku oraz brak odniesienia się Sądu Okręgowego do zarzutów odwołania przedstawionych przez Ubezpieczoną ,

a) pominięcie oraz brak oceny podnoszonych przez odwołującą się okoliczności związanych z terminowym opłacaniem przez ubezpieczoną A. S. składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za pełny miesiąc maj 2013 roku i złożenie deklaracji „zawiadomienie o zmianach” potwierdzającej ten fakt , wskazując , iż samo opłacenie składki w terminie w pełnej wysokości za miesiąc maj 2013 roku jest wystarczające dla objęcia A. S. dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 1 maja 2013 r. , niezależnie od daty złożenia w Oddziale ZUS deklaracji , w sytuacji ciągłości kontynuowania przez ubezpieczoną działalności gospodarczej i podlegania z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym , tak też opłacaniu z tego tytułu składek , nieprzerwanie od dnia 18.12.2010 roku , tj. od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej ;

b) całkowite pominięcie oraz brak oceny okoliczności związanych z zarzutem odwołania , iż skoro powodem wyrejestrowania ubezpieczonej z podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu nie było zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej , to za zupełnie chybioną uznać należy argumentacje ZUS O/R. , dotyczącą ponownego podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 6 maja 2013 roku , jako dnia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych , w sytuacji nieprzerwanego podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu , rentowemu i wypadkowemu od dnia 18.12.2010 roku , jako dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej przez Ubezpieczoną i opłacenia w terminie składki w pełnej wysokości na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc maj 2013 roku ,

c) całkowite pominięcie oraz brak oceny okoliczności związanych z zarzutem odwołania , wskazującym , iż zgodnie z internetowymi wyjaśnieniami ZUS , A. S. , jako osoba ubezpieczona (kontynuująca nieprzerwanie ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej nieprzerwanie od dnia zgłoszenia do ZUS działalności gospodarczej) powinna przekazać deklarację

o zmianach na jej koncie Ubezpieczonego , jedynie dla potwierdzenia faktu objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym (art. 36 ust 14 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych u. s. u . s. , mówi „zawiadomieniu o zmianach”), tak też pominięcie , iż w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji , jak i w odpowiedzi na odwołanie , ZUS O/R. powołuje zasadę z art. 36 ust 4 , ale nie wyciąga z niej żadnych wniosków ,

d) całkowite pominięcie oraz brak oceny okoliczności związanych z zarzutem odwołania , wskazującym , iż prowadzący działalność pozarolniczą , zgodnie z art. 14 ust 1-1a u. s. u. s., podlegają ubezpieczeniem od dnia wskazanego we wniosku , nie wcześniej jednak niż od dnia , w którym wniosek został zgłoszony , ale tylko wówczas , gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowego zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust 4 u. s. u. s. , tj. gdy dana osoba została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia (dla ubezpieczonej jest to 18.12.2010 roku) , oraz pominięcie , iż po tej dacie fakt opłacania składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe stanowił wystarczającą wolę pozostawania , jak i przystąpienia do tego ubezpieczenia ,

e) brak oceny okoliczności związanych z zarzutem odwołania , prezentujące stanowisko Ubezpieczonej , że do oceny zachowania terminów ustawowych , o jakich mowa w art. 14 u. s. u. s. zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego , zgodnie ze stanowiskiem (nota bene również opublikowanym w internetowych wyjaśnieniach ZUS – w zał.) zaprezentowanym przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w uchwale z dnia 15.06.2011 roku (I OPS 1/11) op. cit.: „ Na podstawie art. 57 § 4 k. p. a. , jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy , za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni (roboczy) ”. , czyli , iż za dzień różnorzędny z dniem ustawowo wolnym od pracy NSA uznało sobotę , a orzeczenie jako wydane zostało na tle stanu faktycznego dotyczącego przedłożenia do ZUS zaświadczenia lekarskiego , znajduje analogicznie , zastosowanie niniejszej sprawie , skoro bowiem , uznać należy , że każdy dzień wolny od pracy dla ZUS , nie będący dniem ustawowo wolnym od pracy , tak też sobotę , należy uznać za równorzędny z dniem ustawowo wolnym od pracy , co dla Skarżącej oznacza , że zarówno w dniu 2 maja (w czwartek) , jaki w dniu 4 maja (w sobotę) 2013 roku , tak też w dniach ustawowo wolnych od pracy tj. 1 , 3 , 5 maja , kiedy ZUS O/R. nie pracował , Ubezpieczona nie miała obowiązku korzystania z alternatywnych sposobów złożenia dokumentów zgłoszeniowych niż osobiście , a co za tym idzie , iż zgodnie z art. 57 § 4 k. p. a. , Ubezpieczona mogła złożyć deklarację o zgłoszeniu zmian do podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w pierwszym dniu roboczym tj.

w dniu 6 maja 2013 roku , jako przypadającym po dniach wolnych (1-5 maja 2013 roku) ze skutkiem objęcia jej ubezpieczeniem chorobowym od dnia wskazanego we wniosku tj. od dnia 1 maja 2013 roku ,

f) całkowite pominięcie zeznań Ubezpieczonej odnośnie znaczenia braku jej pouczenia przez ZUS , iż możliwość składania dokumentów do ZUS w terminie 7 dni od dnia powstania obowiązku nie dotyczy dokumentów deklarujących zmiany na koncie w zakresie podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu ,

2) błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu , iż „zusomaty” są urządzeniami rozpowszechnionymi wśród Ubezpieczonych w stopniu wystarczającym do obciążenia Ubezpieczonych brakiem wiedzy o możliwości składania dokumentów do ZUS za pośrednictwem tych urządzeń .

3) obrazę prawa tj. art. 14 ust. 1-1a i art. 36 ust 4 i ust 14 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. 2009 r. Nr

205 , poz. 1585 ze zm.) poprzez przyjęcie , iż w sytuacji Ubezpieczonej A. S. złożenie do ZUS deklaracji zmian na jej koncie dotyczące ponownego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego winno odnieść skutek na dzień 6 maja 2013 roku , jako dnia złożenia wniosku , podczas gdy zgodnie z prawidłową interpretacją wskazanych przepisów , deklaracja złożona w dniu 6 maja 2013 roku była jedynie potwierdzeniem zmiany na koncie , uwidocznionej dopiero poprzez terminowe opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w pełnej wysokości za miesiąc maj 2013 roku , dokonane w dniu 29 maja 2013 roku , wnioski apelacji dotyczą :

1. zmiany zaskarżonego wyroku i poprzedzającej jej decyzji ZUS O/R. poprzez ;

- ustalenie , iż Ubezpieczona A. S. podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 18 grudnia 2010 roku do dnia 31 marca 2013 roku oraz podlega nadal temu ubezpieczeniu od dnia 1 maja 2013 roku, oraz

- zasądzenie od organu rentowego na rzecz Ubezpieczonej kosztów postępowania w wysokości 246 zł , zgodnie z przedstawionym spisem kosztów ,

- ewentualnie ,

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie ,

3. zasądzenia od organu rentowego na rzecz Ubezpieczonej kosztów postępowania odwoławczego , według norm przepisanych .

Apelacja zawiera obszernie uzasadnienie (k. 51 – 52) .

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było to , czy odwołująca się A. S. , jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie od decyzji ZUS z 25 lipca 2013 r. ustalił prawidłowo , niesporny stan faktyczny sprawy . Ustalenia te zostały w całości zaakceptowane przez Sąd Apelacyjny i przyjęte za własne .

Apelacja w istocie dąży do wykazania , że A. S. , jako osoba ubezpieczona z tytułu prowadzenia bez przerw pozarolniczej działalności gospodarczej od 18 grudnia 2010 r. nie miała w istocie obowiązku zgłaszać ponownego wniosku o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od 1 maja 2013 r. w sytuacji , gdy składka na to ubezpieczenie została opłacona w całości i wymaganym terminie .

Ze stanowiskiem takim nie sposób się zgodzić , a to z uwagi na charakter (dobrowolny) spornego ubezpieczenia .

Do powstania bowiem stosunku prawnego dobrowolnego ubezpieczenia niezbędny jest wniosek ubezpieczonego , co wynika wprost z treści art. 14 ust 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. 2013 r. Nr 1442 ze zm.) . Uprzednie podleganie temu ubezpieczeniu nieprzerwalnie do dnia 31 marca 2013 r. , wobec braku dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego odwołującej się w okresie 1-30 kwiecień 2013 r. pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie sporu w przedmiotowej sprawie .

Ponowne objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą po ustaniu tytułu podlegania temu ubezpieczeniu , wymaga zgłoszenia pisemnego wniosku przez ubezpieczonego zgodnie z treścią art. 11 ust 2 oraz art. 14 1 i 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (por. wyrok SN z 29 marca 2012 r. sygn. I UK 339/11 OSNP 2013/5-6/68) .

W uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku SN wskazał , że nie można przyjąć dorozumianego oświadczenia zainteresowanego o objęcie go dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym , gdyż brak jest do tego podstaw . Do stosunków ubezpieczenia społecznego – jako stosunków regulowanych prawem publicznym – nie ma bowiem zastosowania art. 60 k. c. zgodnie z którym wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby , które ujawnia jej wolę w dostateczny sposób . Sąd Apelacyjny podziela powyższy pogląd prawny . Przystąpienie do dobrowolnego ubezpieczenia nie jest bowiem czynnością prawa cywilnego do której można stosować wymieniony przepis . Wniosek o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym musi być wyraźny i jednoznaczny , nie jest wystarczające samo opłacenie składek na to ubezpieczenie oraz przyjmowanie tych składek przez organ rentowy (por. wyrok SN z 8 sierpnia 2001 r. II UKN 518/00 publ. OSNP 2003/10/257) .

Treść art. 14 ust 1 ustawy systemowej wskazuje , że nie jest możliwe objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem w tym także chorobowym , od wcześniejszej daty, niż data w której wniosek został zgłoszony . W przypadku odwołującej kontynuującej ubezpieczenie rentowo – emerytalne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie ma zastosowania przepis art. 14 ust 1a w/w ustawy systemowej .

Dni : 1 maja 2013 r. (środa) i 3 maja 2013 r. (piątek) były dniami ustawowo wolnymi od pracy zgodnie z ustawą z 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4 poz. 28 z późn. zm .) . Dzień 2 maja 2013 r. (czwartek) i 4 maja 2013 r. (sobota) były dla ZUS – dniami wolnymi od pracy . Sobota , jako dzień szósty w pięciodniowym , tygodniowym rozkładzie czasu pracy , czwartek jako dzień dodatkowo wolny od pracy wyznaczony przez pracodawcę

(ZUS) zgodnie z art. 130 § 2 Kodeksu pracy (Dz. U. 1974 r. Nr 24 poz. 141 ze zm.) .

Z uwagi na treść art. 57 § 1 i 4 k. p. a., skoro dzień 1 maja był dniem ustawowo wolnym od pracy, to dla zachowania terminu objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym od dnia 1 maja 2013 r. (dzień wskazany we wniosku) należało nadać wniosek o objęcie tym ubezpieczeniem w dniu 2 maja 2013 r. – następny dzień powszedni – w placówce pocztowej (art. 57 § 5 pkt 2) k. p. a.

Złożenie wniosku do ZUS w dniu 6 maja 2013 r. (poniedziałek) , ze wskazaniem 1 maja 2013 r. , jako dnia objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym , nie było czynnością wystarczającą do wywołania oczekiwanego skutku tj. powstania stosunku prawnego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 1 maja 2013 r.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny uznał apelację za pozbawioną uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych i zgodnie z art. 385 k. p. c. orzekł o jej oddaleniu .